



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Petra Polácha a Mgr. Petra Sedláka v právní věci žalobce: **V. S.**, zastoupený advokátem Mgr. Davidem Hejzlarem, se sídlem 1. máje 97, 460 01 Liberec 1, proti žalovanému: **Finančnímu ředitelství v Brně**, se sídlem v Brně, nám. Svobody 4, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu,

t a k t o :

- I. Žaloba proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Brně č.j. 10723/10-1300-701922 ze dne 21. 7. 2010 **s e z a m í á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

[1] Po provedené daňové kontrole vydal Finanční úřad ve Valašském Meziříčí (dále jen „správce daně“) dodatečný platební výměr č.j. 4766/09/405922801182 ze dne 27. 1. 2009, kterým byla žalobci dodatečně vyměřena daň z přidané hodnoty (dále jen DPH) za zdaňovací období listopad roku 2003. Dodatečný platební výměr nabyl právní moci dne 19 5. 2009. Dne 26. 11. 2009 podal žalobce žádost o obnovu řízení, neboť v průběhu daňové kontroly zjistil, že část jeho účetní agendy včetně požadovaných účetních dokladů se v době probíhající daňové kontroly nacházela na jemu neznámém místě. Tyto doklady byly společně s účetními doklady jiného subjektu uloženy v jeho archivu. Tuto skutečnost zjistil žalobce dne 12. 6. 2009. Důvodem žádosti o obnovu řízení tedy je, že žalobce získal přístup k účetním

dokladům, kterými by prokázal oprávněnost uplatnění položek jako částek snižujících základ daně z příjmů. Žalobce má za to, že tím byla splněna podmínka pro povolení obnovy řízení, neboť jde o důkazní prostředky, které nemohl bez svého zavinění předložit správci daně při daňové kontrole. Správce daně rozhodnutím ze dne 22. 12. 2009, č.j. 65315/09/405922801182 žádost o obnovu řízení zamítl a své rozhodnutí odůvodnil tak, že při daňové kontrole byly zjištěny nesrovnalosti, které požadoval od žalobce vysvětlit a účtování u některých účetních zápisů v účetnictví doložit daňovými doklady. V žádném z písemných odpovědí na výzvu, ani při ústním jednání žalobce nesdělil, že by mu část účetní agendy scházela a že neví, kde se nachází. To netvrdil ani v odvolání proti dodatečnému platebnímu výměru. Nevyužil též jiných důkazních prostředků, kterými by svá tvrzení doložil. Odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o obnovu řízení žalovaný zamítl žalobou napadeným rozhodnutím.

II.

Stručné shrnutí argumentů obsažených v rozhodnutí správce daně a žalovaného

[2] Skutečnosti uvedené v žádosti o povolení obnovy řízení nejsou nové, jelikož je daňový subjekt uplatnil již v předcházejícím řízení, tj. byly jím použity při zpracování daňového přiznání k DPH za období listopad 2003 a tedy prokazatelně existovaly i v době provádění daňové kontroly. V rámci probíhající daňové kontroly nesdělil, že by mu část účetní agendy scházela, nebo že nemá povědomí, kde se nachází. V žádosti o obnovu řízení uvádí, že absenci dokladů zjistil v průběhu kontroly. Až dne 12. 6. 2009 se dozvěděl, kde se doklady nacházejí. Žalobce svým postupem porušil svou povinnost stanovenou v ust. § 16 odst. 2 písm. c) zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „ZSDP“). Z ust. § 31 odst. 2 písm. b) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o účetnictví“), vyplývá povinnost účetní jednotky (daňový subjekt byl v předmětném zdaňovacím období účetní jednotkou) uschovávat účetní doklady po dobu pěti let počínajících koncem účetního období, kterého se týkají. V ust. § 33 odst. 8 tohoto zákona je uvedena povinnost účetní jednotky zajistit ochranu účetních záznamů a jejich obsahu, použitých technických prostředků, nosičů informací a programového vybavení před jejich zneužitím, poškozením, zničením, neoprávněnou změnou či přístupem k nim, ztrátou nebo odcizením. Správce daně pak vycházel i z ust. § 12 odst. 4 zák. č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění účinném pro předmětné zdaňovací období, dle kterého je plátcе daně povinen uchovávat všechny daňové doklady rozhodné pro stanovení daně po dobu deseti let od konce kalendářního roku, ve kterém vznikla daňová povinnost. Obdobná povinnost plyne i z ust. § 27 zák. č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Neměl-li žalobce nějaké doklady k dispozici v čase, kdy k tomu byl ze zákona povinen a k jejich předložení byl správcem daně v průběhu kontroly opakovaně vyzýván, nemohl správce daně akceptovat jeho tvrzení uvedené v žádosti o obnovu řízení, že některé doklady nemohl bez svého zavinění uplatnit. To, že žalobce neoznámil správci daně v průběhu daňové kontroly údaj o chybějících dokladech, je pak porušením ust. § 16 odst. 2 písm. a) d.ř.

III.

Žalobní argumentace

[3] Na konci května 2009, tedy v době, kdy již marně uplynula lhůta k podání odvolání proti dodatečnému platebnímu výměru, získal žalobce přístup k účetním dokladům, které

nemohl v předcházejícím průběhu vyměřovacího řízení předložit, neboť se nacházely na jemu neznámém místě. Absence těchto dokladů přitom vedla k tomu, že správce daně stanovil žalobci na základě daňové kontroly daňovou povinnost značného rozsahu bez možnosti uplatnit daň na vstupu a daňové osvobození u některých významných zdanitelných plnění. Žalobce pátral po chybějících dokladech, avšak do své dispozice je získal teprve 28. 5. 2009, kdy je obratem předal finančním orgánům. Žalobce zjistil, že tyto doklady byly nedopatřením založeny u jiného daňového subjektu. Zbývající část nalezených dokladů pak žalobce obdržel dne 12. 6. 2009. Jednalo se především o přijaté faktury za příslušné období roku 2003, s uhrazenou DPH.

[4] Vzhledem k tomu, že již nebylo možné tyto skutečnosti uplatnit v rámci řádného opravného prostředku, podal žalobce žádost o obnovu řízení. Žalobce má za to, že byly splněny veškeré podmínky pro obnovu řízení. Napadeným rozhodnutím žalovaného byl žalobce dotčen na svých zákonných právech, neboť mu v jeho důsledku finanční orgány upřely právo na uplatnění a projednání mimořádného opravného prostředku. Žalovaný odvolací důvody vyhodnotil neúplně a nesprávně.

[5] V napadeném rozhodnutí žalovaný nesprávně vyložil § 54 odst. 1 písm. a) ZSDP. Není rozhodné, zda žalobce v předcházejícím průběhu daňového řízení na chybějící doklady výslovně upozornil či nikoliv, nebo zda o absenci takových skutečností vůbec nevěděl. Naopak směrodatné je, zda žalobce objektivně mohl nebo nemohl předložit správci daně předmětné doklady, coby důkazní prostředky v rámci provádění daňové kontroly. Argument finančních orgánů, že příslušné doklady nebyly v průběhu daňové kontroly předloženy, neodůvodňuje zamítnutí obnovy řízení. Naopak svědčí ve prospěch důvodů obnovy řízení, neboť podporuje tvrzení žalobce, že potřebnými doklady v příslušné době nedisponoval a nebyl je schopen na výzvy správce daně doložit, ačkoliv bylo evidentní, že se nemohlo jednat o účelový postup, neboť z něho žalobce prokazatelně neměl žádný prospěch. Naopak v důsledku absence těchto dokladů a jejich nepředložení byl žalobce postižen daňovým doměrkem mimořádného rozsahu.

[6] Co se týče zavinění, nelze tento pojem ztotožňovat s porušením účetních předpisů či porušením povinností dle ust. § 16 odst. 2 d.ř. Takový výklad by byl chybný. Tuto podmínku je nutno interpretovat tak, že obnova řízení se vylučuje v případě, že daňový subjekt měl již v původním řízení ve své dispozici doklady, které mají být důvodem pro obnovu řízení, avšak vlastní vinou, ať z nedbalosti či úmyslně tyto doklady již dříve neuplatnil. Zavinění dle § 54 odst. 1 písm. a) ZSDP se tedy vztahuje k objektivní možnosti či nemožnosti daňového subjektu uplatnit určité důkazy již v původním řízení. V daném případě předmětné doklady mohou mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí vydaného v původním řízení a nemohly být bez zavinění předloženy dříve.

[7] Žalovaný se nezabýval tvrzením žalobce, že tyto doklady neměl v době daňové kontroly k dispozici, a proto je nemohl předložit. Finanční orgány tento zásadní argument zcela pominuly a nesprávně dovodily, že pokud žalobce měl mít tyto doklady dle účetních předpisů v držení, není již nijak směrodatná otázka, zda bylo z pohledu žalobce předložení těchto dokladů objektivně možné. Z předmětných dokladů lze jednoznačně dovodit, že v daném případě nebyla daňová povinnost stanovena ve správné výši a nebyl tak naplněn cíl daňového řízení. Žalobce požaduje, aby soud zrušil nejen napadené rozhodnutí žalovaného, ale i rozhodnutí prvostupňového správce daně.

IV. Stanovisko žalovaného

[8] Ve svém vyjádření odkázal žalovaný na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. V řízení o povolení obnovy řízení nebyl žalovaný oprávněn zkoumat, zda v daňovém řízení vydané rozhodnutí je v souladu se zákonem, nebo zda rozhodnutí předcházelo úplné zjištění skutkového stavu věci, mohl se pouze zabývat otázkami vymezenými v § 54 odst. 1 písm. a) ZSDP. Žalovaný navrhl, aby soud jako nedůvodnou žalobu podle ust. § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) zamítl.

V. Právní hodnocení soudu

[9] Krajský soud v Brně přezkoumal v intencích žaloby napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Žaloba byla podána včas osobou k tomu oprávněnou. Ve věci bylo rozhodnuto bez jednání za splnění podmínek ve smyslu ust. § 51 s.ř.s.

[10] Dle ust. § 54 odst. 1 ZSDP řízení ukončené pravomocným rozhodnutím se obnoví na žádost příjemce rozhodnutí nebo z úřední povinnosti, jestliže a) vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které nemohly být bez zavinění daňového subjektu nebo správce daně uplatněny již dříve v řízení a mohly mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí, b) rozhodnutí bylo učiněno na základě podvrženého nebo zfalšovaného dokladu, křivé výpovědi svědka nebo křivého znaleckého posudku nebo rozhodnutí bylo dosaženo jiným trestným činem, c) rozhodnutí záviselo na posouzení předběžné otázky a rozhodl-li příslušný orgán o ní dodatečně v podstatných skutečnostech ovlivňujících výši stanovené daně nebo procesní postavení daňového subjektu jinak. Dle ust. § 54 odst. 1 ZSDP musí být žádost podána do šesti měsíců ode dne, kdy se žadatel prokazatelně dozvěděl o důvodech obnovy řízení, nejpozději však před uplynutím lhůty, ve které zaniká právo daň vyměřit nebo doměřit. Tyto lhůty nelze prodloužit ani povolit navrácení v předešlý stav.

[11] Pro podrobnější výklad výše cit. ustanovení je vhodné citovat rozsudek č.j. 1 Afs 36/2006-86 ze dne 6. 12. 2006 (dostupný na www.nssoud.cz): „*Důvody pro povolení obnovy daňového řízení jsou vymezeny v § 54 odst. 1 písm. a) - c) d. ř. V taxativně stanovených důvodech obnovy řízení je tak vyjádřen její cíl: umožnit nové správné a spravedlivé rozhodnutí ve věci, pokud při původním rozhodování nebyly z určitých důvodů dostatečně objasněny všechny skutkové okolnosti, popřípadě proces trpěl některými podstatnými vadami. Tento obecný zájem je pak determinován ustanovením o lhůtách pro podání žádosti o obnovení řízení, jakož i případy její nepřipustnosti, neboť za touto hranicí již opět převažuje potřeba zachování právní jistoty nad potřebou znovu rozhodnout v důsledku některých vad původního rozhodnutí. (...) Je nezbytné zdůraznit, že v řízení o povolení obnovy správce daně nezkoumá, zda rozhodnutí vydané v původním daňovém řízení je v souladu se zákonem nebo zda rozhodnutí předchází úplné zjištění skutkového stavu věci. Správce daně se může zabývat toliko otázkami vymezenými v zákoně o správě daní a poplatků; zkoumá tedy jen, zda byly pro povolení obnovy řízení splněny taxativně stanovené podmínky. (...) Bylo tedy povinností správce daně zkoumat pouze to, zda vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které nemohly být bez zavinění daňového subjektu nebo správce daně uplatněny již dříve v řízení, a zda*

současně mohly mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí. Přitom pojem „nové skutečnosti“ je nutno chápat tak, že může jít jen o skutečnosti v době rozhodování již existující, které nově vyšly najevo a v době rozhodování i přes svoji existenci nebyly známy poplatníkovi, ani správci daně, a proto nemohly být žádným způsobem využity. Mohly však vyjít najevo i nové důkazy, které subjekt neměl v rozhodné době k dispozici, které však potvrzují, nebo mohou prokazovat jím uváděné skutečnosti. Musí se však jednat o takový nový důkaz, který dodatečně umožňuje prokázat již dříve tvrzené skutečnosti.“

[12] Jak již bylo výše uvedeno, žalobce spatřuje důvod pro obnovu řízení v předložených účetních dokladech, které měl do své dispozice získat až 28. 5. 2009 a částečně až 12. 6. 2009, a které byly nedopatřením u jiného daňového subjektu. V daném případě se zdejší soud ztotožňuje s názorem žalovaného, že se zde nejedná o nové skutečnosti, neboť předmětné účetní doklady (daňové doklady) byly použity při zpracování daňového přiznání k DPH za zdaňovací období listopad 2003. Doklady, které žalobce uplatňoval v rámci přiznání k DPH za listopad 2003, mu tedy byly známy již dříve a nelze je považovat za novou skutečnost, která by nově vyšla najevo a v době rozhodování i přes svou existenci nebyla známa poplatníkovi. Soud se dále zabýval otázkou, zda se nemůže jednat o nový důkaz, který by žalobce nemohl bez svého zavinění uplatnit dříve. Žalobce blíže neobjasňuje okolnosti, proč neměl doklady k dispozici. Pouze uvádí, že byly „nedopatřením“ založeny u jiného subjektu, aniž by blíže ozřejmil, u kterého subjektu a jakým způsobem se k němu dostaly. Žalobce v průběhu daňové kontroly netvrdil, že by mu účetní evidence chyběla. Navíc ani v rámci obnovy řízení netvrdil ani neprokázal, že by účetnictví neměl k dispozici v důsledku cizího zavinění nebo působením vyšší moci. Přitom bylo povinností žalobce vyplývající ze zákona o účetnictví a zákona o dani z přidané hodnoty zajistit ochranu účetních záznamů a jejich obsahu použitých technických prostředků, nosičů, informací a programového vybavení před jejich zneužitím, poškozením, zničením, neoprávněnou změnou či přístupem k nim, ztrátou nebo odcizením (§ 33 odst. 9 zákona o účetnictví, § 12 odst. 4 zák. č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, § 27 zák. č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty). Z výše uvedeného je zřejmé, že pokud žalobce nevěděl, kde se jeho účetnictví nachází, stalo se tak jeho zaviněním spočívajícím v porušení výše cit. ustanovení zákona o účetnictví a zákona o dani z přidané hodnoty. Nebyla splněna ani tato podmínka pro obnovu řízení dle § 56 odst. 1 písm. a) ZSDP tedy, že by zde byly důkazy, které nemohly být bez zavinění daňového subjektu uplatněny již dříve v řízení. Nad rámec shora uvedeného odůvodnění soud doplňuje, že pokud by žalobce měl účetní doklady v průběhu daňové kontroly k dispozici a nepředložil by je na výzvu správce daně dle ust. § 31 odst. 9 ZSDP, opět svým zaviněním by se dostal do situace, kdy by neprokázal svá tvrzení a nevyvrátil a nevysvětlil rozpory zjištěné v průběhu daňové kontroly.

[13] Řízení o obnově se skládá ze dvou stádií. Nejprve se rozhoduje o tom, zda se obnova řízení povolí (iudicium rescidens). Teprve poté může následovat řízení obnovené, v jehož rámci je vydáno nové rozhodnutí (iudicium rescissorium). V prvním stádiu – řízení o povolení obnovy řízení správní orgán posuzuje, zda jsou splněny podmínky obnovy řízení. V tomto stádiu tedy správní orgán nezkoumá meritorně pravomocné rozhodnutí, ale pouze rozhoduje o tom, zda se obnova povolí. Ani úkolem soudu v tomto řízení nebylo přezkoumávání, zda rozhodnutí vydané v původním daňovém řízení bylo v souladu se zákonem, nebo zda tomuto rozhodnutí předcházelo úplné zjištění skutkového stavu věci. Jelikož uplatněné žalobní námitky nebyly shledány důvodné, soud žalobu postupem ve smyslu ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

VI. Náklady řízení

[14] O nákladech řízení o žalobě soud rozhodl podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo. Žalovaný byl ve věci úspěšným, avšak soud nezjistil, že by mu vznikly náklady, jež by přesahovaly náklady jeho jinak běžné administrativní činnosti, a proto mu náhradu nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Brně dne 29.2.2012

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu